

MAGYARORSÁG

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Helyben: Egy óra kor. 1.—	Vidékre: Egy óra kor. 1.20
Negyedévre... 3.—	Negyedévre... 3.60
Félévre... 6.—	Félévre... 7.—
Egész évre... 12.—	Egész évre... 14.—

Egyes példány ára 4 fillér (2 kr.)

FELELŐS SZERKESZTŐ:

csiktoplóczi LÁZÁR ELEMÉR

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Budapest, IV., Vámház-körut 8. szám

Hirdetések petit számítással, díjszabás szerint
Apróhirdetések ára: egy szó 2 fillér, vastagabb betűvel 4 fillér.

Kossuth Lajos az Akadémiában.

Budapest, szept. 22.

Ugy-e csodálatos? És Petőfi ajánlatára jutott be, ez még csodálatosabb. A legcsodálatosabb pedig az, hogy ez a nemes testület egyáltalán kaput nyitott e név előtt. De hát a csodák napjait éljük, mióta a lezajlott ünnepségek morájából kivált az uralkodó hang: hogy Kossuth neve megszűnt pusztán szó lenni és egy párt kizárólagos tulajdona, mert az egy nagy fogalommal domborodott ki, mely a magyar földön és a világon szétszórtan élő magyarságnak közkinccse. Utjelző a cselekvő tényezők, vezető eszme a nemzet számára, mely bevette magát a szivekbe s onnan ki nem olthatja semmiféle hatalom, — el nem távolíthatja semmiféle politika. Ez a fogalom a magyar faj életstílusából fakadt és az önfentartás ösztöne által sugalmaztatott.

Hogy e fogalom miként fog testet ölteni, — mily megpróbáltatások árán fogja a nemzeti fejlődés alapját képezni — ki fogja azt megépíteni: az egy kérdés, melyet a jövő fog megoldani, talán hamarabb, mint azt sejtethetők. Ma csak az a tény áll előttünk, hogy e fogalom előtt meghajolt a törvényhozás és e fogalmat bebocsátotta szent csarnokaiba a magyar

tudományos akadémia. Az egész nemzet álmélkodva áll meg e tény előtt s legjobb fiai megdöbbenve kérdezik, miért kellett félszázadot arra használni fel, hogy e fogalom ellen védekezzenek a nemzet s elmulasztson mindent, amit e fogalom a faj fenntartása, a nemzet biztonságára nézve magában rejt?

Tisztelet Jókainak, az agg költőnek, tisztelet a többieknek, akik mind együtt tényezői voltak, hogy a leghazafiasabb irodalmi társaság, a Petőfi társaság ilyen lélekrázó módon juttatta kifejezésre és fejezte be a nemzeti ünnep három napját.

Most hallottuk először méltatva Kossuthot abból a szempontból, mely őt, mint az európai politikusok által megbámult államférfit mutatja be; mint embert, aki egyesítette magában mindazon lelki és szívbéli tulajdonokat, melyek nélkül, mint azt Obrlye oly szépen megírta, igazi nagyság lehetetlen.

Emberi gyöngéi, gyarlóságai, mind-mind elenyésznek most, szellemi, szívbéli nagyságának láttára, emlékének, működésének, bűbajos lényének közelségére, mely e három napon keresztül át- meg átjárta e nemzetet s bevette magát minden szívbé, hogy onnan el ne távozhasson soha többé. Engesztelődés tényeit láttuk végbemenni, a legellentétebb erők egyesültek, hogy a Kossuth név fogalmát szétvigyék a hazá-

ban s előkészítsék azt a nagy átalakulást, melyet e fogalom jelent s aminek útjába most már nem állhat a multnak semmi olyan ténye, mely fajunk biztonságát veszélyeztethetné. Fajunk számára ezen átalakulásnak szüksége beállott. Ezt a mult eszközeivel előidézni, megvalósítani nem, hanem csak azon az alapon lehet, amely a magyar faj erejét az ellenáramlatok között és azok dacára is a célhoz segítheti. Ebben a munkában nem pártra van szükség, hanem a minden pártból kiforró egységes akaratra, — a magyar társadalomnak kizárólag az önvédelemre irányuló ércakarataira, amely nem ismer megalkuvást, politikai uzust, elavult felfogást, vagy megállapított hivatalos szabályt, melyen belől a nemzetnek mozognia kell.

Ezt a feltörekvő, a legjobbak szívében gyökereket vert hatalmas érzést többé semmi sem fogja feltartóztatni. Megindult, hogy ledöntve utjából az akadályokat, hogy eruptív és konszolidáló erejének mivolta felől meggyőzze a körülöttünk könnyű prédára számító aknamunkásait. És ezt a feltörekvő érzést a három nap idézte elő. Az őszi verőfény, amely egyenlően osztá melegét, ragyogását a százezrek számára, kik a nemzet nevében a kerepesi-úti temetőben megjelentek és azok számára is, kiket a verőfény, a ragyogás elől ablak-

Kossuth Lajos emlékezete.

Születése évszázados ünnepére.

(Elnöki megnyitó beszéd a Petőfi-Társaság diszülésén.)

A *Magyarság* eredeti tárcája.

Írta: Bartók Lajos.

Mélyen tisztelt ünnepi közönség!

A Petőfi-Társaság egy tiszteleti tagjának, Kossuth Lajosnak üljük ma születése századik évfordulóját. Ő nem lehet jelen, helyette itt vannak a kegyelet fényét emelni a dicsőnek fiai, őket üdvözöljük hazafias szívünk mélyéből a Petőfi-Társaság nevében.

Senki sem tartozhatik inkább e Társaság díszei közé; senkit sem magasztalhatunk jobban Petőfi neve mellett, mint az övét, Kossuthét.

Az volt Kossuth a politikában, ami Petőfi a költészetben. Művészetük két különböző hangszerre ágazott el: versre és prózára, de a melódia és összhang, a jellem közös volt: a magyar haza szeretete és dicsősége. A két látszólagos ellentét lényegileg és eredményében ugyanegy volt.

Az volt Kossuthnak a patriarchák korára terjedő élete, ami Petőfinak tavaszvirágában ledult pályája. És végök: egyiké villámgyors halál a harcmezőn, másiké végtelen halálos száműzetés.

A kezdet az, hogy Petőfi lantja szól: «Talpra, magyar!» s Kossuth népe válaszol: «Mindnyájunknak el kell menni!» Végso hatásuk pedig: a *nemzeti reformáció*, amely Magyar-

ország ezeréves állami alapját a nemzeti demokrácia szellemével új ezredévre megvetelte, a honfoglalást megújította a szent háború győzelmei által, mely fölött a dicsőség nimbuszában ragyog a magyar politikai bölcsesség, magyar hadi vitézség és magyar költészet, félisteneink halhatatlan névtelensége s Kossuth és Petőfi örök neve, — együtt az egész magyar nemzeté.

*

S Kossuth és Petőfi együtt hódít ma is. Osztoznak együtt az uralomban a magyar földön és magyar égen. Nagy veszélyek idején üstökös jelenik meg. Mekkora lehetett akkor, midőn *keltő* jelent meg népet inteni, ellenséget rettenteni! Es újra meg újra megjelennek, fekete éjjelünket biborra füstve, örökké itt vannak, mert örök a veszély.

Mennyei tüzek ti, ragyogjatok itt áldozatunk tüzeiben, melylyel kegyeletünk virraszt s fénylő szellemetek adjon lelket a hü nemzetnek!

*

Kossuth és Petőfi, egy nagy korszak két legfőbbeszebb neve, egy még sötétebb hajnalló ég két legtündöklőbb csillaga.

Mindegyik egymagában beragyogja az egész zenitét, ameddig sugaruk elhat: Kelettől Nyugatig addig van egünk, s egymásról tán nem is tudnak. A szabadságra ébredő Magyarországnak két örökös szeme, kik mindent látnak, kiket minden lát, s ők egymást még sem.

Egy korszaknak két ily nagy embere talán nem is volt egy nemzetnek soha. Mindkettő legelső népe életében, az a politikában, ez az irodalomban; s a legelső közt állanak a világsza-

badság, az emberi szellem történetében. Az ő és új világ ismerősei.

Petőfi lánglelkét a forradalom vihára oltotta ki, Kossuthé még aztán majd félszázadig lángolt oszlopként népe előtt a pusztaságban. Petőfi lángelméje az volt, hogy fölismerje azt, ami legnehezebb: az előttünk fekvő rendkívüliséget, amit a megszokás mindennapivá tett: az *alföldet és népet, a magyart* s annak nagyszerű volta tegye őt is nagygyá; Kossuth pedig, mikor e magyar föld elvesszett: idegen világokban fedezte föl az archimedesi pontot, mely azt visszaadja. Mint Kolumbus, Anglia után meghódítá Amerikát a magyar ügynek, úgy, mint Washington népet sohasem fogja senki. Meghódítá shakespearei nyelven, ezt a szentlelek lángnyelvét sajtószabadságért szenvedett börtönéből hozva magával — a szabadság, szólásszabadság legyőzhetetlen fegyverét.

Mert a bölcs végzet megtréfálva a tyrannizmust, a börtönt Kossuthnak a szabadság iskolájává adá. E három évi sötét tanfolyamban az Olymp világszága áradt lelkébe. E rideg virágházból a magyar szabadság fája hajtott ki. A kazamatából mint egy arzenálból fölfegyverkezve lépett ki Kossuth mint Pallas Athéné.

Az «Uj földesur» című történelmi korrajzban a mi Jókaink a magyar nemzet diadalmas ellenállási munkáját festi az abszolútizmus idején, e remekmű ékeskedik egy fiatal hőssel, akit mert honvéd volt, a kényuralom bebörtönözöttetett várfogságra Kufsteinba s évek multán szerettei remegve várják: mint fog

redőnyeik mögé kényszerített az ál-lojalitás, nehogy a társadalom akaratának megnyilatkozásában részük lehessen — ez az őszi verőfény mind visszatér, hitem, hogy egy nemzetet fog itt találni, amely erejének tudatában már tisztán fogja látni maga előtt azt az utat, melyen Magyarország valóság lesz.

Budapest, szeptember 22.

Beszámoló. *Bizony* Akos Miskolc város északi kerületének függetlenségi párti képviselője, vasárnap tartotta meg beszámolóbeszédét számos választója jelenlétében. Beszédében kijelentette, hogy függetlenségi program alapján választatván meg, természetesen a függetlenségi pártba lépett, de a képviselőházban két függetlenségi párt van, a Kossuth- és az Ugron-párt. A két párt között tulajdonképpen csak a delegáció kérdésében van lényeges eltérés, de ez sem elvi, hanem csak taktikai. Míg a Kossuth-párt nem vesz részt a delegációban, az Ugron-párt a képviselői kötelességgel nem tartja összegezteitethetőnek, hogy a legfontosabb állami ügyekben, a had- és külügyben ne gyakorolja képviselői ellenőrző kötelességét. A szónok szerint a delegációban résztvenni nem ellenkezik a függetlenségi párt elveivel, sőt a párt erélyes ellenőrzésére szükség van, mert a delegációban nincs ellenzék és a maga részéről csupán azért nem lépett az Ugron-pártba, mert az Ugron-párt egyes tagjainak megnyilatkozásaiban nem látja biztosítva a szabadságot. Attérve a képviselőház működésére, kijelenti, hogy amennyiben a parlament elé terjesztendő kiegyezési javaslatok súlyosabb terhet rónának Magyarországra az eddigiekénél, akkor biztos az obstrukció.

A képviselőház a Mátyás-szobor leleplezésén. Gróf Apponyi Albert, a képviselőház elnöke ma átiratot intézett Kolozsvár város tanácsához, amelyben tudatja, hogy a képviselőház tagjait személyesen vezeti az október 12-én tartandó Mátyás-szobor-leleplezési ünnepélyre. Az átirathoz mellékelve van az eddig jelentkezett 36 képviselő névjegyzéke. Gróf Apponyi egyébként még ma elutazott Eberhardra, ahonnan csak a jövő hónap első napjaiban tér vissza a fővárosba.

A borvámklauzula ellen. Az ország összes bortermelő vidéke megmozdult, hogy fenyegetett bortermelésünk érdekében sikra szálljon a beözönlő silány olasz bor ellen. Ujabban a balatonmelléki szőlőtermelők Almádban tartottak népes gyűlést, amelyben több szónok felszólalása után elhatározták, hogy fel-

most már elővánszorogni vázként a kőkoporsó élőhalott lakója, tépetten hervadtan, testben lélekben megtörve, de im, viruló férfi lépett elő, tulerőtől duzzadozva, mint oly Prométheus, aki bilincsét kitepte a Kaukázusból, a mardosó saskelyüt megfojtotta, mert börtönében is folyvást edzé testét edzé lelkét, tudván, hogy még neki harcolnia kell hazájáért! . . . Ez volt 48 előtt Kossuth Lajos.

Petőfiével közös irodalmi képzettségét itt, gyászos magányában még volt ideje betetőzni a klasszikus litteratura művelésével. Érezte, hogy politikát vezetni magas irodalmi, szónoki műveltség nélkül nem lehet az európai népek versenyében. Csak a műveltség a szabadság, — oly emberi jog az utóbbi, mely föltételezi az előbbi érdemet, aminthogy Kossuth páratlan képzett szelleme őt a világ legnagyobb géniusza közé emeli és példát statuál, mint lehet és kell őt követni, eszméit szolgálni. S neki csak oly kedvence és mestere volt a britt óriás, mint a nagy magyar költői triáznak, Vörösmarty—Petőfi—Aranyak, kik csakugyan shakespeareileg ültették át Shakesperet. Mint Petőfit «Coriolanus», ugy ragadta meg Kossuthot «Macbeth» s bizonynyal nem mélyebb lelki ok nélkül. S Kossuth lordítás-töredékén is érezni a lüktető dikciót, amint az óriást in crudo magyarra gyurta. Shakespere történeteiből mint tü-

iratot intéznek a kormányhoz és a képviselőházhoz, az olasz borvámklauzula eltörlése tárgyában.

A szászrégényi kerületben megindultak a képviselőválasztási mozgalmak. A kormány hivatalos jelöltje gróf Teleky Domokos; azonban mozgalom indult meg azon célból, hogy Wickenburg Márk grófot, a keresked. miniszterium államtitkárát nyeriek meg hivatalos jelöltnek. Ez ügyben egy deputáció készül a kormányelnökhöz, amely küldöttség a nevezett államtitkár jelölését kérje Teleky gróf helyébe. Az Urmánczy Nándor jelöltsége mellett is tekintélyes párt tömörült. S a mostani helyzet olyanformán alakult, hogy ha Wickenburg grófot hivatalos jelöltnek megnyerni nem sikerül. Urmánczy Nándor nagy többséggel kerül be a képviselőházba. Ez esetben a függetlenségi párti Lénárt József magyarói lelkészrel áll szembe az Urmánczy-párt. Lénártot a lelkészek és azok hívei támogatják erősen. A választás határideje még nem tüzetett ki.

Külgügyi hivatalunk és a román zsidókérdés. A mi külgügyi hivatalunk, mint beavatott forrásból értesülünk, a berlini szerződést aláírt hatalmakkal érintkezésbe fog lépni az iránt, hogy Romániával szemben közösen járjanak el. Fel fogják szótítani Romániát, hogy nyilatkozzék részletesen, mily álláspontot foglal el az idegenekkel szemben és főleg igazolja magát, hogy a berlini szerződés 44. cikkét mennyiben iparkodott ezideig megvalósítani.

Amint Románia válasza be fog érkezni, előreláthatólag az összes szerződött hatalmak azonos választ adnak majd az Egyesült-Államok jegyzékére, melyben kijelentik, hogy bár az Egyesült-Államok nem jogosult ugyan, mint a szerződést alá nem írt fél, ezen ügyben döntést követelni, de mégis annak az emberiség és a kultúra nevében intézett jegyzékével, az abban foglalt elvekkel, azonosítani fogja magát minden nagyhatalom.

A spekulánsok.

Budapest, szeptember 20.

A kor, melyben rólunk, Magyarországról, csak mint a kasszások és betyárok hazájáról emlékezett meg a külföld. régen elmúlt. Ma már Európa szerte köztudomású dolog, hogy Magyarország lépést tart a művelt nyugat kulturájával, de sőt maga is fejleszti azokat. Ausztria képviselőházával szemben, ami parlamentünk az angol komolyság mintaképe; közéletünk semmivel se jobb, de nem is rosszabb, mint a francia társadalomé és egyedül kereskedelmünk az, mely a hírhedt lengyel színvonalon

körből látta ő, hogy a végzet királyokat, mint népeket, látszólag szeszélyből, kény szerint emel és sujt, vegyíti össze, az arany almával csak ugy labdázik, mint a pór fejével, a véres drámákat játszva hozza össze, mint kakasviadalt. Városokat perzsel föl, a mezőt holttestekkel táplálja s országokat merít vér és könyáradatba; — maga Kossuth korszaka egyike a leghatalmasabb, legmeggrázóbb tragédiáknak, kezdődve végzetes félreértésekkel, telve kegyetlen össze-összeütközésekkel, és szenvedélyek, nagy erények és bűnök, jó és gonosz jellemek harcával, a sugó szerepét a celszövő játsza, s néhány fényes főszereplő mögött, kik világraszóló ajakkal mint népek harsonái zengenek, s kik oroszlánszívvel küzdvén, győzve is elbuknak: népség és katonaság milliószám ontja a vért; rémkatasztrófa zárja be a kimerült cselekményt, ellenfelek egymásra zuhannak halálra marcangolva, a bakó az áldozatokra; de a vihar elsöpörve mindent, vért és könnyet: tiszta levegő árad be a nagy szinpadra, Magyarországra, — a szabadság; s bekövetkezik a kívánt katharizis és győz az erkölcsi világrend, a nemzeti haladás, jog, szabadság eszméje — a történelem logikája.

Száz éve született ő, kié a magyar nemzet tizenkilencedik százada s ki nem hal meg századok mulva sem.

áll, szóval becsületes kalmáraink megbízhatóságát erősen rontja az, hogy kereskedelmi és büntető törvényeink könnyen kijátszhatók. Ez az oka annak, hogy nálunk hovatovább mind vigabban folyik a tojástánc és a közönség jóhiszeműségét egyre fokozottabb mérvben játszzák ki a spekulánsok. A külföldről kitiltott csalók, hamis és bukott játékosok a budapesti tőzsde leple alatt huzódnak meg, tudván azt, hogy a mi tőzsdeigazgatóságunknak nincs fegyvere, melylyel az elősdiék ellen harcolhatna. Ez teszi azután tönkre kereskedelmi becsületünket a külföld előtt.

Eklatáns példát olvasunk erre vonatkozólag a *Frankfurter Zeitung* szeptember 14-iki számában, melyben *Speculationen in Budapest* cím alatt a következőket írják:

«Több oldalról tesznek nálunk kérdést az «Ungarisches Börsen Journal» felől, amelyet Budapestről számos példányban küldözgetnek magánemberekhez Németországba. A lap majdnem kizárólag spekulációra való felhívásokat közöl, a szerkesztőség bankosztályának kombinációját és üzleti rendszere alapján. Szinte mosolyt kelt, hogy az augusztus 20-iki számban ezt olvassuk: « . . . mert már a kereskedelmi tisztesség is megköveteli, hogy legalább egy kis megbízást, mint részbeni kárpótlást juttasson bankosztályunkhoz . . . » — tudniillik azokért a jótanácsokért, amelyeket a lap osztogat. Hogy azonban micsoda kereskedelmi tisztességgel indul a lap balekfogásaira és milyen tisztességgel osztogatja tanácsait az embereknek, erre a következők vehet világot. Német vidéki lapokban az utóbbi hónapokban gyakran lehetett hirdetésekkel találkozni, amelyekben egy «banktitkár» a pénzpiac és spekuláció kérdéseiben lelkiismeretes felvilágosításokra és tanácsadásokra ajánlkozik. Egy magánember felelt egy ilyen hirdetésre, erre azután, amint velünk közli, az Ungarisches Börsen-Journal bankirodájától kapott választ, amelyben ez a lap számos példányának melléklése mellett spekulációs megbízások kiviteltére ajánlkozik. Minthogy utóbbi időben a lap felőli kérdőszöködések olvasóközönségünkben szaporodtak, gondolt fordítottunk rá, hogy Budapestben információt szerezzünk be arról, milyen személy rejlik az Ungarisches Börsen-Journal mögött. Nem volt könnyű ezt kitudni, végül azonban mégis sikerült a lap kiadóját és a bankház tulajdonosát kideríteni. Ez az ur valami Halmai Zsigmond (előbb Reach), aki Halminak és Hillerichnek is nevezi magát, legrosszabb fajtájú pénzügyi szédelő, akinek már igen mozgalmas multja van. Frankfurtban valamikor egy hírhedt szédelő irodát veze-

El és tovább hat történelmünkben. Fegyverei a szabad szó és toll. Ezzel volt Kossuth az ország ügyvéde. Volt már hasonló hálátlan, alkotmányvédő pörben egy ilyen ügyvédünk, Zápolya századában: *Werböczy*, a törvények atyja. Oly ügyvédek, kik a nagy pört megnyerték a történelem legfőbb ítélőszéke előtt, de magokat elvesztették. Ő is szerény tiszteletdíjat kapott hazájától: a pör kezdetén három évi börtönelőleget, végén életfogytig tartó száműzetést.

S még számkivetve is három világrétegben, három nyelven küzdött és hódított. Eloquenciája által háromszoros Cicero, de egyszer sem Cicero pro domo, hanem Pro Patrie. Kossuthnak nem volt «Haza», csak hazája.

S a szenvedéstől fáradt aggastyán fáradhatlan maradt a munkában. Iratai sugározva törnek elő ma is Mausoleuma alapköve alól. S e műveiben is, amely szigorú s kérélhetetlen saját kötelmeivel szemben, mindig épp oly esztetikus lelkű és nemese gyöngéd, mint az életben, ki mint természetudós, maga jegyzi föl, hogy soha egy férgyet sem tiport el, ő, aki birodalmakat rázott meg s kiről tudjuk, hogy rendületlen jelleméhez, önzetlen s önfeláldozó honszerető lelkéhez mint politikusnak sem tapad hozzá, a szabadság legkisebb becsületesebb küzdelmében sem legkisebb visszaélés, erőszak, egy csöppnyi vér emléke sem.

El és tovább hat népe életében. Temetése

BUTOROK

ugy készpénzért, mint részletfizetésre leggyorsabttól a legfinomabb kivitelig legjutányosabban kaphatók

Ehrentreu és Fuchs Testvéreknél.

E lapra hivatkozók tíz százalék engedményben részesülnek.

Budapest, VI., Teréz-körut 8.

(Andrássy-ut közelében.)

Nagy képes árjegyzék ingyen

tett, Schallmeiner & Co. cím alatt tőzsdei irodát tartott fenn, amelynek révén a 80-as években sokan szenvedtek veszteséget, amíg végre egy lörvényszéki tárgyalás bevilágította a tőzsdei irodába. Bécsben Halmai szintén egy banklapnak és bankirodának volt a tulajdonosa és ott is összeütközésbe keveredett a bíróságokkal. Ausztriából is ki van utasítva és Budapesten is rendkívül veszélyes üzérnek ismerik, akinek évek óta nagy buzgalommal folytatott balekfogásai miatt már sok dolga volt a rendőrséggel. A budapesti tőzsdéről ki van tiltva. Most az Ungarisches Börsen Journal útján próbál Németországban üzletfelekre szert tenni. Remélhető, hogy nem fog sikerülni az embereket becsapnia. Eppen Budapesten a legutóbbi időben ismételt fordulatok elő a leggyalázatosabb becsapási esetek, ilyen bankbanditák részéről tapasztalatlan üzletfelekkel szemben».

Nem fűzünk semmi megjegyzést ehhez az esethez, mert tudjuk, hogy rendőrségünk anélkül is teljesíti majd kötelességét. De visszaemlékezve Lőry és társai nagy feltűnést keltett eseteire, jónak találjuk azt, ha a tőzsdeigazgatóság maga intézkedne, hogy hasonló esetek ne ismétlődhessenek. Ennek egyedüli módja az lenne, ha a bank és egyéb pénzváltó, vagy pénzügyi üzletekkel foglalkozó iroda nyitását csupán megfelelő kaució és erkölcsi garancia mellett engedélyeznék. Hasonló eljárást követ Antwerpen és ezzel elejét vette a hamis spekulációnak. Kérdés, nem válna-e be ezen rendszer nálunk is? A dolog pedig sietős lenne, mert mint a *Frankfurter Zeitung* cikkéből látjuk, az ilyen csalás nem a bűnös, de az egész magyar állam rovására megy. Így aligha erősödik becsületünk a külföld előtt.

Last.

KÜLFÖLD.

A francia miniszterelnök beszéde. Combes miniszterelnök St. Julien d'Angeliében a köztársasági választók lakomáján beszédet mondott, amelyben mindenképp kiemelte a demokracia diadalát a legutóbbi kamarai választásoknál. Azután a kongregációkat illetőleg kijelentette, hogy a konkordátum zsinórmértéke a kormány valláspolitikájának, amelynek el van tökéltve tiszteletet szerezni. A külpolitikát illetőleg a miniszterelnök szilárd akaratát fejezte ki, hogy *a jó viszonyt Franciaország és az idegen kormányok közt fenntartsa és megszilárdítsa.* A kormány azóta jelentős tényekkel bebizonyította, hogy tetteit

diadalünnep volt: a száműzöttet hazahozta hazája s ő elfoglalta azt. Most ott nyugszik minden szivben. Nyugszik? Nem, ott dobog. Ami halhatatlan volt benne, ami isteni: élteti nemzetét minden pártokon, minden politikán felül. Őt meg nem tagadhatjuk, ő el nem utasíthat senkit. Az igazi nagyoknak nincs pártjuk, csak nemzetük, nincs családjuk, csak hazájuk. Ez eszmény minden lángelmének központja, mint a csillagoknak a nap. És akit az ország úgy temetett, mintha szent jogai nevében rávetette volna magát a rabló mulandóságra s visszakövetelné őt, mint a maga halhatatlan életét: most emlékünnepekkkel fel akarja támasztani, mintha egykor mégis meghalt volna. Oh, s akkor a nép úgy vonult ravatala után, mint földre omlott nehéz felhő, telve elfojtott könyzárporral, villámmal. Ekkor érezhette ő igazán «a nemzet nagyságát», mely előtt egykor meghajolt. Akkor a gyász nagyszerűsége a nemzet óriás erejét mutatta meg, hitét, hogy a törhetlen Kossuth nem hallhat meg, most már elválaszthatatlanul él köztünk, -- míg most a százados ünnep őszi verőfénye csak fájdalmas lemondással látszik mosolyogni, hogy ő már névben él csak, az öröklétben, hőseink egében, népe emlékezetében, a történet könyvében, -- hogy ő is csak «volt»; de aki úgy volt, mint ő: az lesz is örökké.

összhangba tudja hozni szavaival Politikai ellenfelei azonban a legcsekélyebb eseményeket is ürügyül használják fel, hogy a kormány külpolitikáját gyanússá tegyék, úgy, amint napról-napra rágalmazzák valláspolitikáját. Egy kissé szenzációs szó, mely egy miniszter (*Pelletan*) száján a rögtönzés hevében, egy lakoma közlékeny melegében kicsuszott és amely annak a lelkében, aki azt mondta, *csak egy irodalmi disztis, egy rethorikai képlet értékével bír*, a kormány ellenségeire nézve nyomban magának a kormánynak kijelentésévé vált. Az ilyen eljárás ellen a szólónak, mint miniszterelnöknek tiltakoznia kell. Nincs senki, aki ne tudná, hogy parlamenti kormányzat mellett a kormányt egyedül és kizárólag *a kormány fejének nyilatkozatai kötelezik*, aki egyedül tevélys a kamarák előtt és az országnak a politika irányáért. Egy miniszternek illetékessége és autoritása csak tárcájának vezetésére terjed ki. *A belpolitikában a miniszterelnök szerepelhet, mint a kormány képviselője, a külpolitikában egyedül a külügyminiszter dolga, hogy a kormány nevében beszéljen és cselekedjék.* Ez valóságban a parlamenti kormányzat. Franciaország és a külföld közvéleménye nem befolyásolta magát a kormányellenes lapok legutóbbi polémiái által. A szónok nem hiszi, hogy felvilágosítást kellene adnia a kormány szándékairól, amelyek ugyanazok maradtak ama nap óta, amidőn ő kormányra lépett. A kormánynak ma sincs mit változtatnia a kamarában kiejtett programján, amelynek célja a köztársasági párt összes trakcióinak egyesítése, a *klerikális reakció vakmerősége és a nacionalizmus üzelmel ellenében*, valamint az ország részére oly régóta követelt demokratikus reformok megvalósítása. Ezt a programot mi elegendőnek tartjuk, hogy az idegen nemzeteket meggyőzzük, hogy mi velük a legőszintébb és legbecsületesebb viszonyt óhajtjuk fenntartani és készek vagyunk velük versenyezni abban a törekvésben, hogy mindazokat az incidenseket, amelyek alkalmasak volnának a fennálló béke megszakítására -- legforróbb óhajunk -- oly módon rendezni, amint az érdekeinknek és jogainknak legjobban megteveli. A miniszterelnök végül a köztársasági kormányzatot magasztalta, mely egyedül képes Franciaországnak biztosítani a szabadságot, a polgári hatalom kétségbevonhatatlan szupremáciáját és a békét ama változhatatlan jog által, amelylyel a nemzet képviselői szuverén módon döntenek a konfliktusok minden alkalma fölött. A miniszterelnök fetegetéseit hosszan tartó viharos tetszéssel fogadták. Mindegyre megújult az a kiáltás: *Éljen Combes! Éljen a köztársaság!*

Törökországi állapotok. A szultán kormánya egyrészt az albán mozgalmak, másrészt a macedon bizottság létszkelődései miatt, nagyon nyugtalanodik. Tegnapelőtt a Jildiz palotában katonai tanácskozást tartottak, melyben az összes katonai parancsnokokhoz körrendeletet intéztek s különböző óvintézkedéseket rendeltek el, mert bizalmas jelentések érkeztek a szultánhoz, hogy a macedon bizottság október 1-re akciót akar előkészíteni. Boljedinac Issa albán főnök, aki a mitrovicai orosz konzulátus felállítására ellen tüntetést rendezett, kastélyában körül van zárva katonaság által. Minthogy azonban a csapatok nem voltak elegendők, erősbíéseket küldtek oda. A távíróvonalat Mitrovica és Üszküb között szétrombolták. A vái és a katonai parancsnokok ennek következtében jelentéseiket vasúti távíró útján küldték Konstantinápolyba, hol hirté jár, hogy az üszkübí válit a mitrovicai események miatt elmozdítják.

VIDEK.

Kossuth-ünnep.

A *szentendrei* polgári kör kezdeményezésére vasárnap délután fényesen sikerült Kossuth-ünnep volt Szent-Endrén. Elsőnek *Vastagh Béla* közjegyző, a polgári kör elnöke mondott szép megnyitó beszédet. Utána imát mondott *Erdős Lajos* ev. ref. lelkész, majd *Lendl Adol.* országgyűlési képviselő mondott ünnepi beszédet. -- *Temes-Rekásról* írják, hogy e

hó 19-én az ottani polgárság Kossuth Lajos születésnapjának százéves fordulójára alkalmából ünnepélyt rendezett, amelyen a kerület magyar, német, sokác és román lakossága nagy számmal jelent meg. Az ünnepélyt a temesrékasi polgári olvasóközösség rendezte. -- *Turoc-Szent-Mártonban* 18-án este a felső kereskedelmi iskola ifjusága hazafias dalokat énekelve bejárta az utcákat. Másnap pedig istentisztelet volt Friboccon az ev. templomban. *Orsova* közönsége is kivette a maga részét a Kossuth-ünnepből. Emlékközzel jelölte meg azt a házat, amelyben Kossuth Lajos hazánkban utolsó éjszakáját töltötte. Másnap már vitte tovább, idegen országba Bégo Musztafa, ma is élő csolnacos, aki most Budapesten vett részt az ünnepben. A kövel megjelölt ház akkoriban vendégház volt és ott szállt meg Kossuth Lajos társával. A diszes fehér márványtábla, amelyet Orsova közönsége létesített, 130 centiméter magas és 92 centiméter széles.

A szamosújvári Székely Társaság is méltóan megünnepelte annak a világtörténelmi eseménynek századik évfordulóját, hogy Jószerencsén a monoki bölcsőt -- a magyar nemzet örök dicsőségére -- Kossuth Lajossal, a népszabadság és a nemzeti önállóság legendás hőszóval áldotta meg.

K. Nagy Lajos főszolgabíró, a Székely Társaság elnöke 17-én este 8 órára diszgyűlést hirdetett, amelyen a város hazafias érzésű intelligens hölgyközönsége is, lehetőleg teljes számban jelent meg.

A diszgyűlést **K. Nagy Lajos** elnök szép szavakkal, lendületes ovációval nyitotta meg. Az emlékbeszédet pedig **Dömötör János** főgimnáziumi tanár tartotta. Igen helyesen, nem életrajzot adott elő. Hiszen mindannyian ismerjük a nemzet igazainak lángelkű őralóját; **Kossuth Lajos** életét, eszméit és tetteit, melyekkel mitológiai egyéniségének a világtörténelem szentírásában ragyogó fejezeteket biztosított.

Egy költői szárnyalású beszéd keretében sorolta föl az okokat, amelyek a nemzetet **Kossuth Lajos** iránt táplálható kegyeletes hódolatra -- örök időkn keresztül -- kötelezik.

Szivet-lelket emelő gyönyörű beszédét -- a nemzeti törekvések sikereért -- fohászokdó imával fejezte be.

A szépen sikerült ünnepély fényét nagyban emelte az, hogy az elnök meghívása folytán az éppen a városban gyűlésező ev. ref. papság is testületileg megjelent.

Szarvasmarha- és lókiállítás Zólyomban. Zólyom vármegye Gazdasági Egyesülete szeptember hó 27-én Zólyom sz. kir. városban a vásártérten díjazással egybekötött szarvasmarha- és lókiállítást rendez. A szarvasmarha kiállításon tehének, üszök és növendékbikák vehetnek részt. A szarvasmarha kiállítás díjai: 1. Tehének díjazása: Első díj 50 korona, második díj 40 korona, harmadik díj 30 korona, negyedik díj 20 korona. 2. Üszök díjazása: Első díj 50 korona, második díj 40 korona, harmadik díj 30 korona, negyedik díj 20 korona. 3. Növendékbikák díjazása: Első díj 50 korona, második díj 40 korona, harmadik díj 30 korona, negyedik díj 20 korona. 4. Pásztor díj. Díjazásban csak kigazdák részesülhetnek, ha kizárólag földműveléssel foglalkoznak.

A marosvásárhelyi Székely Társaságnak 1902. szeptember hó 23-án, kedden este 7 órakor a László György vendéglőjében összejövetele lesz. Targysorozat: 1. A tárgyalás megnyitása. (*Dr. Kömőcsy József*, elnök.) 2. Naplóolvasás és az elnökség előterjesztései (*Szentgyörgyi Dénes* m. titkár.) 3. Tagfelvétel.) 4. Határozati javaslat Mezőpanit község érdekében.) (*Boer Károly* tag.) 5. Könyvismertetés. A XX. század igazi népnevelői. *Irta Sassi Nagy Lajos* szegedi tanár. (*László Gyula* alelnök.) 6. Indítványok.

TÁVIRATOK.

Az amerikai lázadás.

New-York, szept. 21. Willemstadi jelentés szerint Castro 3600 embere Valenciában egyesült Garido 2500 emberével. A tüzérőségük összesen 12 tábori ágyuból áll. Castro és Garido Tokuitóba vonultak, hogy a Mendoza vezénylete alatt álló felkelőket megtámadják.

A tüzhányó.

Frankfurt, szept. 22. A Frankfurter Zeitung jelenti New-Yorkból: St. Vincent szigetén múlt éjjel újból kitört a Souffriere tüzhányó, amelynek kráterjéből nagy dörgés közt, de hamus láva nélkül magas ángok törtek ki.

BUTOR

jobb és olcsóbb, mint bárhol, úgy készpénzért, mint részletfizetésre

kapható **GONDA S.** butorraktárában

Képes butoralbum 50 filléres postabélvég beküldése mellett kapható. A ki ezen lapra hivatkozik, 50% árengedményben részesül.

BUDAPEST,

csakis VII. k., István-tér 7.

FŐVÁROS.

— Fertőző betegségek. A tisztí főorvosi hivatal jelentése szerint a szeptember hónap 10-ikétől 16-ig terjedő időközben, a főváros területén a következő fertőző betegségek fordultak elő: Tífusz 11, bárányhimlő 12, vörheny 39, kanyaró 26, difteritisz 26, tüdőgyulladás 2, egyiptomi szembetegség 4, vérhas 1, hőkhorut 14, orbánc 11. Halálozás: Tífusz 1, vörheny 4, difteritisz 2, orbánc 1.

— A főváros jó hírneve. Bazelből (Svájc) az állami rendőrfőnökség arra kérte föl a székesfőváros hatóságát, hogy küldje meg neki a színházakra vonatkozó szabályzatokat és tudatná vele mindazokat az intézkedéseket, amelyeket Budapest székesfőváros tanácsa a színházak biztonságának a szempontjából keresztül szokott vitetni. A tanács Horváth János tanácsos útján ma elküldötte a szabályzatokat s a kért felvilágosító értesítést.

— A főváros közgyűlése. A szeptember hónap 23-ikára — keddre — kitűzött közgyűlés tárgysorozatára fölveték még a Pesti könyvnyomda-részvénytársasággal kötött szerződés meghosszabbításának az ügyét, továbbá Teleki Bélának a 25 millió forintos kölcsön konvertálására vonatkozó indítványát és végre Vázsonyi Vilmos és társainak azt a javaslatát, hogy a VI. kerületben szervezzék a második iskolaszékot.

NAPIHIREK.

A soproni országos kereskedői kongresszus.

— A «Magyarság» tudósítójától. —

Budapest, szept. 22.

A kereskedők negyedik országos kongresszusát tegnap nyitotta meg 70-nél több testület 320 kiküldöttje jelenlétében **Ullein** József soproni kamarai elnök. **Diszelnok**nek megválasztották **Wickenburg** Márk gróf államtitkár, **elnökök**nek pedig **Sándor** Pál országgyűlési képviselőt, **Radvány** István miskolci és **Ullein** József soproni kamarai elnököket. **Wickenburg** gróf diszelnok megnyitó beszéde így hangzott:

Igen tisztelt Uraim! Kiváló szerencsémnek tartom, hogy a nagyméltóságú magy. kir. kereskedelmi miniszter ur engem bizott meg azzal, hogy képviselőtében a negyedik országos kereskedelmi kongresszust megnyithassam. Mielőtt ezt teszem, önöket a kereskedelmi kormány nevében is szívesen üdvözölöm. Az önök napirendje kiválóan érdekes és sajnálom, hogy a napirend feletti vitáinkban jelenlegi hivatalos álláspontnál fogva, mint kombattans nem vehetek részt. Mégis szükségét érzem annak, hogy néhány szót szójak. Nekem mindig az volt a meggyőződés, és jelenleg is az, hogy a nagy gazdasági kategóriák közül a kereskedelem, mint teljesen egyenrangú tényező sorakozik a többi gazdasági tényező mellé. Meggyőződés, hogy a kereskedelem a közgazdasági organizációban épp oly szükségletet elgít ki, mint a termelés.

A nemzeti gazdaság, a nemzeti társadalom szempontjából, amint azt a gazdasági történelem is bizonyítja, csak a kereskedelem képes az ipar mellett annak a nemzeti tőkének gyűjtésére forrásul szolgálni, amelynek segítségével lehet csak a mai vagyoni rend mellett a közgazdaságnak intenzív továbbfejlesztését, korunk kulturális és állami egzisztenciáit kielégíteni.

A gazdasági organizáció tökéletesedésének tekintendő, ha a kereskedelmi közvetítés minél több viszonylatból kiküszöböltetik. E helyen, tisztelt uraim, önkéntelenül is oda jutottam, hogy az önök munkaprogramjának egyik pontját érintsem.

Ugy hiszem, tisztelt uraim, hogy a **szövetkezésnek igen nagy szerepe van a gazdasági műveltség terjesztése szempontjából**. Nagy fontossága van a hitel-organizáció terén, sőt az ipar terén is. De nem tartozom azokhoz, akik abban a véleményben vannak, hogy a szövetkezésnek éppen a kereskedelem terén legyen a legtöbb hivatása, hogy e téren legyen a szövetkezés alkalmas arra, hogy a fennálló organizációt helyettesítse. Es bárhogy gondolkodjunk a kérdés felett, azt kétségtelenné tartom, hogy a szövetkezés mint kereskedelmi alakulat sem küzdhet jogosan más fegyverrel, mint a kereskedelem egyetlen legális fegyverével, a **szabad verseny fegyverével**. Tisztelt uraim, a kereskedelmi tevékenység köre, úgy vagyok meggyőződve, a világ természetes fejlődése szerint nem lesz szűkebb, hanem ellenkezőleg tágabb és a tágabb tevékenységgel együtt

nő a kereskedelemnek nemcsak hivatása, de súlya és tekintélye is. Kétségtelen, tisztelt uraim, hogy a kereskedelem teljes joggal tart az állami kormányzat részéről igényt ugyanarra a gondozásra, mint bármely más gazdasági ág. A jelen kor gazdasági életében két kimagasló alakulatot látunk. Az egyik államkormányzati, a másik autonóm. Az egyik a védvám, a másik a trust. Bárminő hatással legyenek ezek az alakulatok a termelésre, úgy vélem, hogy nem áll a kereskedelem érdekétlen a protekción. Ugy vélem, hogy az államkormányzat feladata a kereskedelemmel szemben első sorban általános előlőltételek megteremtéséből, fejlesztéséből, ápolásából áll. Ezentul pedig a kereskedelemnek két dolgra van szüksége és igénye: az egyik az egyenlő elbánás, a másik a lehetőség nagy szabadság. Ezek után tisztelt uraim, megnyitom a negyedik országos kereskedelmi kongresszust.

Sándor Pál elnöki beszéde után az államtitkár távozott, hogy a városban körutat tegyen. **Szűcs** miniszteri titkárral helyettesítettén magát. Az Ausztriával való kiegyezés ügyében **Kunz** József előadói javaslata helyett **Szentpály** István miskolci kamarai titkár következő javaslatát fogadták el: Mondja ki a soproni negyedik országos kereskedelmi kongresszus, hogy Magyarország iparának, mezőgazdaságának, kereskedelmének függetlenítése és fejlesztése és általában az ország közgazdaságának felvirágzása érdekében az **önálló vámterületnek már az 1907. év végevel való életbeletétele feltehetően szükségesnek tartja és pedig oly kereskedelmi szerződés alapján, hogy Ausztria Magyarország nyeresztermekének piacul a jövőre is biztosítható**. A kongresszus a kereskedők országos szervezése mellett nyilatkozott. A **fogyasztási szövetkezetek ügyét** **Sugár** Ignác adta elő **Koós** Soma helyett. **Sugár** előadó következő javaslatot terjesztette a kongresszus elé:

1. A fogyasztási szövetkezetek, miként más kereskedők, minden tekintetben azonos elbánásban részesítendők. 2. Részükre semmiféle olyan adó és illeték vagy más kedvezmény, amelyekben kereskedők nem részesülnek, ne adassanak. 3. A fogyasztási szövetkezetek megadóztatása az általuk elért forgalom, ne pedig a tiszta jövedelem alapján történjék. 4. Szeszitalok (közönséges pálinka) és dohányárúk árusítására engedély részükre ne adassék. 5. Köztisztviselők, állami és községi tanítók, tiltassanak el a fogyasztási szövetkezetek alapításától, vezetésétől. 6. A kormány igyekezzék odahatni, hogy az egyházi hatóságok hasonló tilalmat bocsássanak ki a lelkészek és tanítók számára. A szövetkezeteknél elárusított **köztisztviselők, tanítók, lelkészek nem lehetnek**. 6. A fogyasztási szövetkezetek csakis tagjaiknak árusíthatassanak s árukat csakis tagsági igazolvány bemutatása mellett adhassanak ki és ennek betartásáért a szövetkezet vezetősége felelőssé teendő.

Az előadói javaslatot a kongresszus kiegészítette azzal, hogy a szövetkezetektől a vevő csak saját neve alatt vásárolhasson és hogy a szövetkezetek cébbejegyzésénél faji vagy vallási jelző kizárandó.

Az ausztriai vámszövetség kérdéséhez **Szentpály** István kívül, aki az előadói javaslat ellen beszélt és akinek külön határozati javaslatát, mint fentebb írtuk, fogadta el a kongresszus, hozzászóltak még **Szavok** Gyula, **Gelleri** Mór, **Buró** Armin, **Kis** Ernő, **Zerkovitz** Emil, mindnyájan az önálló vámterület létesítése mellett foglalván állást. **Deutsch** szombathelyi kereskedő a határvidék parciális érdekeit hangoztatva, **Kunz** előadói javaslata mellett szót, de a kongresszus csaknem egyhangulag **Szentpály** javaslatát fogadta el.

Délután 5 órákor egy külön értekezlet volt, melyen a kereskedők országos szervezetének ügyével foglalkoztak. Délben bankét volt, amelyen **Töpler** polgármester a királyt, **Ullein** kamarai elnök a kormányt és **Wickenburg** gróf államtitkár, valamint Sopron városát, **Kirchknopf** titkár a vendégeket, **Sándor** Pál a magyar Sopront és magyar polgármesterét, **Auer** Róbert Sopron kereskedelmét és a soproni kamarát élte.

A kongresszus ma folytatta tárgyalásait. Az 5. pontnál elfogadták **Beck** Géza előadói javaslatát, amely szerint a kongresszus kívánatosnak tartja a kereskedelmi alkalmazottak szolgálati viszonyainak külön törvényben való rendezését még a kereskedelmi törvény és az ipartörvény revízióját megelőzőleg. Az élelmiszerhamisítás ügyét **Messinger** Simon dr. adta elő: a határozati javaslatot, amely az élelmiszerek hamisítására vonatkozó törvényes rendelkezések gyökeres revíziójára nézve tüzetes javaslatokat tartalmaz, elfogadták. Elfogadták továbbá a vasárnapi munkaszünet revíziójára vonatkozó határozati javaslatot is az indítvány második pontjának (mely a teljes

vasárnapi munkaszünet elvének érvényesülését követeli) kivételével ezt a pontot ugyanis 47 szavazattal 40 ellenében elejtették. A pénzügyet reformjának ügyét a jövő kongresszusig elhalasztották. A kongresszus végül köszönetet szavazott a kongresszus előkészítőinek. Sopron városának, az iparkamarának, a két soproni kereskedelmi testületnek és a sajtónak. **Ullein** kamarai elnök indítványára a kongresszus az elnököknek is köszönetet mondott a tárgyalások vezetéséért. A kongresszus határozatait a végrehajtóbizottság fogantatosítja. A tegnap alakult szövetség csak szervezkedése után veszi át az ügyek vezetését.

— (Időjárás) A légnyomás nem változott. Az európai idő hűvös száraz. Oroszországban havazott. Nálunk száraz az idő.

Jóslás: Változóan felhős, száraz és hűvös idő várható.

Hőmérsék 14.4 C°.

(Személyi hírek.) **Mária Jozefa** főhercegnő tegnap este a **Pelagosa** gőzösön Raguzába érkezett. — **Jozsa** Lajos, posta- és táviratfelügyelő szabadságáról visszaérkezett s átvette hivatalának vezetését.

— (Új pénzügyigazgató.) A hivatalos lap mai száma jeleníti, hogy a király **Linz** Károly pénzügyi tanácsost és pénzügyigazgató-helyettesét a királyi tanácsosi cím adományozása mellett **nagyszabeni** pénzügyigazgatóvá nevezte ki.

— (A belga királyné temetése.) Spaaból jelentik: **Lipót** király és **Lónyay** grófné Spaaba érkeztek. Ma délelőtt Spaaban az elhunyt királyné óhajtatásának megfelelőleg gyászistentisztelet volt, amelyen a királyi család és a hatóságok fejei is jelen voltak. A király a pályaudvarról gyalog ment a templomba. A királyné holttestét ma vonatra tették, hogy Laekenbe szállítsák s a holttestet szállító vonat ma délután 3 órákor Laekenbe érkezett, hol az összes házak gyászlobogókkal vannak borítva. Holnap a laekeni kastély kápolnájában gyászistentisztelet lesz az eihalt királyné lelki üdvéért. **Lónyay** grófné, kit mélyen le-sújtott anyjának halála, tegnap este Spaaból Magyarországra u azott.

Lipót király táviratilag köszönetet mondott az angol királynak ama szándékáért, hogy **Henriette** királyné temetésén a **connaughti** herceggel képviselteti magát és közölte vele, hogy a temetésen csak a belga királyi családtagjai lesznek jelen.

— (Agyonéheztetett család.) Ó-Kanizsán **Parli** Elekné — tanyai asszony férje — fenyegető parancsára 1898. év óta négy kis gyermekét tette el láb alól. Előbb kiéheztette, kizozta, azután pedig légyapirlevéllel megmérgezte őket. Most szeptember elején, lelkifurdalás következtében, magamagát jelentette föl. A kir. ügyészség a nyomozás teljesítésével a csendőrséget bízta meg. Innen az iratok már be is terjesztettek az ügyészséghez. A férj tagadja, hogy felbűnt lenne, ellenben neje ellene van, de a maga bűnösségét is hangoztatja. Mindkettőt letartóztatták. A törvényszék a holttestek exhumálását elrendelte, melynek eredményeképp kiderült, hogy a gyermekek halálát mérgezés okozta.

— (Agyonsujtotta a villám.) **Turócszentmártoni** levelezőnk írja, hogy **Folkustalva** környékén tegnap óriási zivatar volt. **Barunits** Zsuzsi, fiatal leányka az apja réthén gyűjtögetett, a zivatar elől haza akaráván menekülni, fejére kapta ruháját, miközben a villám lecsapott reá és a szaladó leányt agyonsujtotta.

— (Halálozás.) **Aranyosi Harsányi** József nyugalmazott miniszteri osztálytanácsos, volt országos képviselő szeptember 19-én 60 éves korában elhalálozott.

Eberswaldi Sieglér Gyula bereg-somi nagybirtokos szeptember 18-án meghalt. Holttestét **Nyitrán**, a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

— (A kuruzslás áldozata.) **Istenes** Jánosné, egy olaszfalusi gazdának fiatal felesége kis gyermekének élete: adandó, két falubeli javasasszonyt hivatott magához segítségül. Az asszonyok a szerencsétlen beteg kis gyermekével együtt hosszú kinzás után megölték. Tudomására jutván ez a hatóságnak, kérdőre vonta a kuruzslókat s a nemrég eltemetett holttestek exhumálását is elrendelte. Az özvegyen maradt férj és a rokonság azonban mindent elkövetett, hogy az exhumálás megakadályozzák. A férj ráfeküdt a friss sírra, a falu népe pedig már-már fenyegetőleg kezdett fellépni a hatóság embereivel szemben, kiknek tapintatos eljárása után végre exhumálták a holttesteket, melyeken megállapították, hogy a kuruzsló asszonyok közbenjárása folytán állott be a halál. A bűnös asszonyokat letartóztatták.

CSUNYA,

kellemtelen és kínos bántalom a sokféle viszketegségek bőrbaj, a nedves és száraz pikkelyes sörny, ótvart, izzadt testrészt, a gyógyíthatatlannak látszó fekélyek. **Az Erényi-féle „ICHTIOL-SALICYL“** orvosilag is ajánlatik a fenti bajoknál, mert teljesen ártalmatlan, szagtalan kipróbált készítmény. A köszönő levelek ezrei igazolják, hogy hatása bámulatos. Ára 3 korona utasítással. — Készítő:

Diana-gyógyszertár

Budapest, Károly-körút 5. (Dob-u. sarok.)

— (Ribillió a Tátrában.) A szomorú nevezetességű Tátra-kávéház, mely már annyi dolgot adott a bíróságoknak, ismét beszéltet magáról. Még élénken emlékezünk ez év március 15-ére, midőn az egyetemi ifjuság sorra járta a német zengerajokat, hogy tiltakozzék a német nyelvű előadások ellen. A német előadások a Tátra-kávéházban annál inkább burjánzottak, minél inkább szerette volna az egyetemi ifjuság eltörölni. Márc. 15-én megjelent az egyetemi ifjak egy csapata fenti kávéházban, ahol a kávék elfogadott emberei kiverték őket. A büntető bíróságnál azután Grüner ur szent fogadalmat tett, hogy nála többé németül nem fogadják játszani, mert ő is belátja, hogy a házbéren kívül még a nemzeti génusznak is tartozik, mely adósságát csak akkor róhatja le, ha a bíróság nem sújtja őt pénzbírsággal. E fogadalom hatása alatt megilletődve nyújtotta bekegyébát a hazafias ifjak csapata, melynek alapján Grüner urat felmentették. A felmentett kávék pedig 50 percentre kiegyezett a szorongatott nemzeti génuszszal és tovább gajdoltatt — németül. A most leírt nagy nemzeti ünnep alkalmával abban a pillanatban, midőn a színpadon gajdoló hőstener azt kérdezte a 19-iki ünnepi közönségtől «hab'n Sie nicht den kleinen Kohn geseh'n?», beállított vagy harminc egyetemi polgár, hangos Kossuth nótával, kardosan, panyókára vetett kacagánnyal. Lett erre nagy riadalom. Az énekes eltűnt, a zenekar megfagyott, Grüner kétségbeesett, a rendőrtisztviselő segítségért teleonált. Az ifjak hangos szóval követelték, hogy a zenekar hazafias darabokat játsszon. Ezenközben megérkezett hat lovas és tíz gyaogos rendőr és ennek dacára nem történhetett nagyobb botrány, mert Grüner ur most már esküvel ígerte, hogy német szót többé az ő színpadáról senki nem fog hallani. Egyik sarokban dulakodás is volt, egy tükröt betörték, de a kávék elérékenyülten mondták le a kártérítést.

— (Vasuti tiszt a sineken.) Zólyom-Brózon tegnapelőtt Czirbesz Pál, vasuti személynéptári tiszt, akit az egész környéken vig kedélyéről ismert mindenki, a nevezett nap délelőttjén, midőn az éjjeli tehervonat beérkezendő volt az állomásra, mint szolgálattevő tiszt, anélkül, hogy sejtette, hogy minő sötét terv van agyában, kiment egészen a váltóig. Már egy pár lépésnyire volt tőle a tehervonat, sőt tüdőzölte is azt szokás szerint, mikor egyszerre, közvetlenül a gép előtt rávetette magát a sínre. Derékán haladt keresztül az egész vonat, mert hiszen nem lehetett azt egyszerre megállítani. Kettő vált testét aztán úgy szedték fel a vonat kerekei alól. Tettének okát nem tudják.

— (Kedélyes sörézés.) Zichy Jenő gróf szentiványi és szentmihályi vadászterületein a napokban fejezték be a hat napig tartó vadászatokat. A vadászatokon 8—10 vadász vett részt többek közt az ifjú Konstantinovic Miklós herceg, aki az utolsó nap egy kukoricásban véletlenül öt embert sörézte meg, köztük gróf Zichy Odont, egy vadórt s három hajót. Nagyobb kárt azonban a serétek senkiben, még a vadakban sem tettek.

— (Tűzek.) A Kerepesi-ut 75. számú házban Bruck női divatru üzletében ma reggel tűz volt. Valószínűleg eldobott gyutaszállót meggyuladt az áruasztal és több ruhadarab elégett. A tüzet a VIII. kerületi tűz-őrség oltotta el. — A Nagykörönd-utca 17. számú ház egyik lakásában a felborult petroleum lámpától a szoba padlója gyuladt ki. Az V. kerületi tűz-őrség hamarosan elejét vette a nagyobb veszedelemnek. — A külső kerepesi-ut 112. szám alatt az éjszaka egy szónakazal meggyuladt és egészen elégett. A magasra csapó lángok pirosra festették az eget, amitől nagy gyárégés híre terjedt el a fővárosban. A tűz továbbterjedését a X. kerületi tűz-őrség akadályozta meg.

— (Az ötmillió sikkasztás.) A bécsi rendőrség tegnap névtelen levelet kapott, hogy a Jellinek által elsikkasztott összeg nagy része Jellinek lakásán van elrejtve. A névtelen levél következtében azonnal házkutatást rendeltek el, amely azonban eredménytelen lett, mert mit sem találtak. A rendőrség azt hiszi, hogy Jellinek nem lett öngyilkos s a Duna partjára kitért holmija csak a rendőrség félrevezetésére irányult. Körözését az összes tengerparti városokban táviratilag elrendelték.

— (Mégkészt feljelentés.) Még március 26-án történt, hogy egy váci-utcai ékszereshez beállított egy 18—20 évesnek látszó, vörös hajú, szeplős fiatal ember, Beck Károlynak nevezte magát és egy háromszáz koronát érő briliáns és nyolc gyémántkővel kirakott arany karkötőt kínált eladásra. Az értékes ékszerért csak hetven koronát kért. Ez gyanússá tette a kereskedőt és megkérdezte tőle, hogy kié az ékszer. A fiatal ember azt válaszolta, hogy az anyjé: Beck Tivadarné, aki Teréz-

körut 32. szám alatt lakik. A kereskedő erre, hogy meggyőződjék a fiatal ember elbeszélésének az igazságáról egy segédet küldött az állítólagos Becknéhez. A vöröshajú legény azonban utközben megszökött. A kereskedő egy ideig várt, hogy majd jelentkezik az ékszer tulajdonosa, azután megtette a feljelentést. A rendőrség azt hiszi, hogy lopásból ered az ékszer és nyomozza a rejtélyes ifjút. Az ékszer a főkapitányságon II. em. 71. megtekinthető.

— (Egán Ede síremléke.) Tegnap délelőtt leplezték le Egán Edének, a hegyvidéki akció miniszteri kirendeltének síremlékét Hegyfarkon, Ungmegyében. Tegnap mult épp egy éve, hogy Egán oly tragikus módon halálát lelta. Az emléket, egy egyszerű leher márványkeresztel felszentelés után átadták a hatóságoknak. Azután Gebé Péter gör. kath. lelkész méltatta Egán működését, utána pedig Forma János tanító mondott ruhén beszédet. Az ünnepségen igen sokan jelentek meg.

— (Földrengés.) A m. kir. földtani intézetben felállított földrengést jelző készülék ma reggel igen erős távoli földrengést jelzett. A földrengés 3 óra 6 perckor vette kezdetét, maximumát 3 óra 42 perckor érte el és 4 óra 35 perckor ért véget. A földrengés helye ez ideig megállapítható nem volt.

— (Meggzurkált tanító.) Botrányos eset történt tegnapelőtt — mint nekünk írják — Kislak községben, hol Balata Imre tanítót egy Csuzdi Pál nevű odaváló ember az iskolában késsel megtámadta s rajta több éleveszélyes szurást ejtett. Az eset részletei a következők: Csuzdi Pálnak János nevű 11 éves fia még a tavasszal néhány pajtásával a katólikus templomban a perselyt feltörte. A gyermekeket e miatt kicsapták az iskolából. Most, hogy a tanév kezdődik, Csuzdi ismét be akarta iratni a fiát és emiatt tegnapelőtt megjelent az iskolában. Amikor rákerült a sor, a tanító megmondta, hogy az iskolaszék határozata folytán a fiut nem veszi fel az iskolába. Csuzdi erre elkezdett káromkodni, amiért a tanító előbb szóval rendreutasította, mikor pedig az nem használt, karjánál fogva ki akarta vezetni a dühöngő embert. Csuzdi ekkor torkon ragadta a tanítót, majd kést rántott elő s azzal a tanítón több szurást ejtett. A vérengző embert csak nagynehezen tudták megfékezni. A megszurkált tanító éleveszélyes beteg. Az esetről azonnal értesítették a csendőrséget, mely a dühöngő embert letartóztatta.

(Rövid hírek.) A leánya sirján öngyilkosságot akart tegnap elkövetni a rákosi temetőben Kálkei Dezső m. a. v. altiszt. Háromszor melibe szurta magát s veszedelmesen megsérült. A mentők lakására vitték. — Hírtelem halál. Szőke Gáspár magánzó tegnap Andrássy-ut 64. számú lakásán hirtelen meghalt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

x Csuz és közbény ellen elismert legkötünőbb szer a Zoltán-téle kenőcs. Ára 2 korona. Zoltán Béla gyógyszerárban Budapest, V., Sétány-utca és Szabadság-tér.

x Felhívjuk olvasóink figyelmét Herceg és Horvát Budapest, Kerepesi-ut 52. szám alatt, az «Adria» szállóval szemben létező nődivat-áruházára.

x Hatschek látszerész (azelőtt Váci-utca, később Eskü-ut) mostani ideiglenes helyisége IV. Duna-utca 4. Merkur-palota), ahol csak néhány napig marad.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Coriolanus.

(U) betanulással színre került a Nemzeti Színházban szeptember 20-án.)

Shakespearenek legtekélyesebb tragédiáját látnuk viszont kilenc év után a Nemzeti Színházban. És nem méltatlan előadásban. Nagy dícséretet érdemel Somló igazgató, hogy a műsor tulmodern részét egy kissé hátrébe szorítva, a klasszikusokat szedi elő. Hiszen a *Coriolanus* is azok közé a művek közé tartozik, amelyeket éjél vagy rosszul, de okvetlen adni kell — s mégis kilenc évig nélkülöztük a doly-
tós romai patricius nagyszerű történetét. Pedig még most sincs elég Shakespeare darab műsoron. Shakespearevel nem lehet betelni. Ő, ha a képzelet erejét s az alakítás gazdagságát vesszük a költői nagyság mértékéül, egymaga nagyobb a világirodalom összes nagyjainál. Egyes íróról érezzük, hogy elmondtak mindent, amit mondani akartak. De mások mintha csak lelkiüknek toslányait szórták volna közénk; a teremő erőnek képzelhetően gazdagságát, az érzések és gondolatok mérhetetlen sokaságát viték magukkal a sirba. Ilyen Shakespeare is, sőt ezek között az első, ainek isteni versei mögött a végtelenség tengere háborog. Írásai mintha nem is emberi

elméből fakadtak volna: — a természet kinyilatkoztatásai azok, a legköltőibb lélek gazdagsága, a legdusabb örökség, amit ránk emberekre ember hagyhatott.

Coriolanus ennek a nagy elmének legerősebb alkotása. Minden sora egész tanulmány. Rágódtak is rajta négy századon keresztül elegen. Talán éppen az a baja ennek a darabnak, hogy már a középiskolákban agyonmagyarázzák vele a tanulót s ha a színész csak kicsiségekben is eltér a köztelfogástól, amelyik nem okvetlenül helyes — mindjárt szembe-
ötölő a nézeteltérés.

Coriolanus nyers, durva sokszor, mert a fékezhetetlen férrias erő nem bír túrni korlátokat, de ezt a durvaságot a legnagyobb emberi szív cselekszi, nem megtontolással, szinte öntudatlanul. A Plutarchos Coriolánja csak váz a Shakespeare gyönyörű romai-jához képest, aki óriási dolytőssége dacára a legserényebb, mikor dicsőítik őt. Dühöngő oroszlanban lakozó valóságos aranyiszv. A Plutarchos Coriolánja azért silányabb, mert ő csak a történeti Coriolanus írja le, míg a Shakespeare alakjában a mi szenvedélyünk lobog, ötleikünk vágyai és rosszaságai vannak meg benne. Azért örök alak Coriolanus is, akit sem az idő futása, sem a délkörök különbsége nem választ el tőlünk.

Coriolanus *Szacsavag* játszott, *Egressy* Gábor és *Nagy* Imre után nagy feladat. De sikeresen megoldotta. Gyönyörű, férifias hangja sem hagyta cserben. Örömmel tapsoltunk neki. *Ujházi* volt Menenius Agrippa. A kedves bonhómájú, derűs öreget pompásan játszotta. *Gal* és *Gyenes* is kitogástalan volt, de *Beregure* még ekkora nagy szerepet is kár rábizni. Teljesen stitelen volt. A női szereplők közül a *Jászai* Mari játéka klasszikus magaslaton áll. Az író által még soha szebben meg nem rajzolt hős romai aszszonyt, anyát gyönyörűen ábrázolta. Nem is lehet leírni ezt a Volumniát. Látni kell azt, *Hegyesi* Mari és *Marothy* Margit nagyon gyengén játszott. Kár így kicsiségekben eirontani a nagy Shakespeare stílust.

A rendezéssel a híres népjelenetek kivételével meg vagyunk elégedve, de arra jó lesz vigyázni, hogy a iórumon ne csak a szabad ég alatt futkosson a nép, hanem az oszlopszarnokokban is legyen ember, mert így igen visszatetsző a betanult kis csapat mozgása. —pp.—r.

A Petőfi-Társaság Kossuth ünnepe.

Szeptember 19-én ünnepelte *Kossuth* Lajost a nép s — ha szabad ezt mondanunk — a politikai világ. Ezekhez a lelkes ünnepekhez sorakozott tegnap az író és költővilág képviselőiben a *Petőfi Társaság* magasztos Kossuth-ünnepe.

A Petőfi Társaság Kossuthnak, mint egykori tiszteletbeli tagjának emlékére szentelt *ünnepélyes ülést* vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta meg a Tudományos Akadémia dísztermében.

Óriási nagy közönség töltötte meg a hatalmas dísztermet.

A Petőfi-társaság tagjai csaknem kivétel nélkül mind részt vettek az ülésen. Meghatottság, igazi ünnepi hangulat ült az arcokon s mikor a Kossuth-fiúk megjelentek, a közönség óriási tapsal s éljenzéssel fogta őket.

Bartók Lajos alelnök megnyitó beszédében festői szavakkal, meleg lelkesedéssel beszélt *Kossuth*-ról. *Jókai* Mór, az agg koszorús költő lépett utána a felolvasó asztalhoz. Meghatottságtól remegő hangon mondta el ünnepi ódáját *Kossuth*-ról, a magyarok megváltójáról. Amint az ősz költő száján elhangzott az ének, a lelkes hallgatóság soraiban felzuggott a szünni nem akaró tapsvirat.

Ferenczy József méltatta ezután *Kossuth* Lajost, mint szónokot és író. Összehasonlította a németek, franciák, angolok elokvens Ciceróival.

Abonyi Emil «Tövískoszoru» című költeményét olvasta fel. Mater dolorosa *Kossuth* ünnepen kiszáll címeres koporsójából s hogy kiengesztelje a nemzetet, koszorut tesz le a magyar félisten sirjára.

Kiss József «A trombitás» című balladájával kellett frenetikus hatást. A szabadságharcos huszár-trombitás elmarad a svadrontól, hogy utolsó csókot loppjon kedvese szájáról. Vágtat a csapat után, de mindenütt ellenséget, kozákot talál. Végre egy golyó szíven találja, kibugygyan a piros vér, utolsó dobog a szív, de azért szól trombitáján a riadó.

Egy órára járt az idő, midőn elhangzott az elnöki zárszó s kezdett oszladozni az ezernyi közönség.

* *Allandó színház a Városligetben.* A városligeti színikör mostani bérlője azt tervezi, hogy a régi favézas épület helyébe állandó jellegű színházat építtet. A tanács, ezt az ügyet, az érdemleges határozathozatal előtt, kiadta a szakköztségeknek. Ma délelőtt, *Horváth* János tanácsos elnöklése mellett a

színházvizsgáló állandó bizottság foglalkozott ezzel a dologgal s az alatt a föltétel alatt, ha az új épületek a színház és nézőterét külön-külön teljesen tűzbiztos fedéllel látják el, hozzájárult az építendő engedély kiadásához. Természetes dolog, hogy a bizottság más fórumok tartja fenn az az iránt való határozást, hogy vajjon a főváros átengedje-e a színház céljára a szükséges területet s hogy megadja-e az eddigi szubvenciót és végre annak a nagyon fontos kérdésnek az eldöntését, vajjon kívánatos-e, hogy a most meglévő színházak mellett egy újnak a versenyt is megengedjék.

* A Vígyszínház a legközelebbi jövőben színter hozza Eugéne Héros és Eugéne Millon új darabját a *Három gráciát* (Family Hotel), melytől nagy sikereket várnak. A darabot egyelőre csak annyit mondhatunk, hogy jóval drasztikusabb a Vígyszínház minden eddigi színter hozott darabjánál.

* A Grünfeld-Bürger vonós négyes társaság átalakult, amennyiben a kilépett Riedl Nándor helyett Berkovits Lajos vette át a mély hegedőt, a II-ik hegedőt pedig Sopronyi Henrik fogja játszani. A társaság az idén is nyolc hangversenyt rendez bérletben vasárnap délutánonként a Royal termében. Ülőhelyekre 20 koronájával bérelni lehet Rózsavölgyi és társ zeneműkereskedésében.

NYILTTÉR. *) VÉRGYÓGYÍTÁS HEMOPATIA

Ezen új, eredeti gyógymód rendkívüli sikerrel lesz alkalmazva **köszvény, asthma, szív, vese, gyomor-, bél- és hólyagbántalmaknál, súlyos ideg-, vér- és bőrbajoknál.** Biztos védelem szélhűtés és elmozdítás ellen 12 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és egyedüli képviselőjének **Dr. KOVÁCS J.** egyet. orvostn. (Hemopata) rendelő intézete van

Budapest, V., Váci-körút 13. szám alatt.

Rendelés naponta 9—11-ig és 2—6-ig. Díjazott levélre válaszol. Betegeket intézetén kívül is kezel. — Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymódja.

*) E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

§ A Wallburg-ügy. A laibachi törvényszék szombaton folytatta a Staudinger-éle tárgyalást, mely egész a késő estig elhúzódott.

Kihallgatták Zamejc András dékánt, kit a tárgyalásra úgy kellett elővezetni. Zamejc vallomása oly következetlen és ingadozó volt, hogy a törvényszék vallomására öt meg sem eskette. Ezután felolvasták a védelem által felhozott Ernő főherceg két levelét, melyeket a szakértők véleménye alapján a törvényszék hamisítványoknak minősített. Késő este hirdették ki az ítéletet, mely szerint *Staudinger család kísérlete miatt négy havi börtönre ítélték*, mert bebizonyult az, hogy a laibachi anyakönyvből hiányzó lapokat ő szakította ki.

§ Viharos közgyűlés. A büntető járásbírósnál dr. Farkas Gyula járásbíró ma délben hirdette ki az ítéletet abban a becsületsértési pörben, amelyet Kohn Gábor fővárosi kereskedő indított Bauer Mór és Bárdos Károly fővárosi kereskedők ellen, akik aug. hó 22-én tartott hitelegyleti közgyűlésen sértő szavakkal illették a közgyűlésen elnöklő panaszost. A bíró büntetésnek mondta ki úgy Bauer Mór, mint Bárdos Károlyt a becsületsértés vétségében s ezért Bauert 200, Bárdost pedig 400 korona pénzbüntetésre ítélte. Egyben pedig kötelezte őket 200 korona ügyvédi költség megfizetésére. Az ítélet ellen a vádlottak s védőjük dr. Gál Jenő felebbezést jelentett be.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabona-tőzsde.
Készáraüzet.

Az ünnepi pihenő után a malomok tovább pihentek. Nyilván a 2 nap beérkezett jelentősen több mennyiségű áru készítése tartózkodásra a malomok vezetőit, mert nagy kínálatot és ezzel egyetemben árengedményt vártak. A kínálat azonban bár meglehetősen nagy volt, nem volt hajlandó olcsóbban eladni és így a 25.000 métermázsát kitevő forgalom buzában változatlan áron kelt el.

Határidő-tűzlet.

A szombati nagy felbuzdulás kárba veszett. Az októberi buza visszaesett a Kossuth-ünnep előtti nivóra és a kedvetlenség, bizalmatlanság az árak iránt ismét mind jobban s jobban megnyilatkozik. Az októberi terminus közeledik, de hatása még nem mutatkozik. Egyedül a takarmánycikké iránt van lényegesebb érdeklődés és ezek árszámai szilárdabb irányt követnek.

Buza új-áru.

Tiszavidéki: 300 mm. 82 k. 7.65 korona, 100 mm. 82 k. 7.55 korona, 200 mm. 82 k. 7.575 korona, 100 mm. 82 k. 7.525 korona, 950 mm. 81.8 k. 7.55 korona, 250 mm. 81.5 k. 7.55 korona, 200 mm. 81 k. 7.55 korona, 400 mm. 81 k. 7.50 korona, 100 mm. 81 k. 7.45 korona, 600 mm. 81 k. 7.50 korona, 200 mm. 81 k. 7.60 korona, 100 mm. 81 k. 7.45 korona, 200 mm. 80.5 k. 7.45 korona, 300 mm. 80.5 k. 7.475 korona, 100 mm. 80.5 k. 7.525 korona, 300 mm. 80.5 k. 7.40 korona, 100 mm. 80 k. 7.30 korona, 100 mm. 80.5 k. 7.30 korona, 100 mm. 80 k. 7.30 korona, 200 mm. 79.5 k. 7.45 korona, 1700 mm. 79.8 k. 7.20 korona, 500 mm. 79.5 k. 7.25 korona, 600 mm. 79.5 k. 7.20 korona, 100 mm. 79.5 k. 7.15 korona, 100 mm. 79.5 k. 7.10 korona, 100 mm. 79.5 k. 7.05 korona, 100 mm. 79.2 k. 7.05 korona, 1000 mm. 79 k. 7.55 korona, 200 mm. 79 k. 7.15 korona, 100 mm. 77.5 k. 6.90 korona.

Mindszenti: 1000 mm. 70 k. 7.40 korona, 1000 mm. 80 k. 7.40 korona.

Fejérmegyei: 300 mm. 79 k. 7.25 korona.

Pestmegyei: 500 mm. 82 k. 7.65 korona, 100 mm. 81 k. 7 korona, 100 mm. 73.5 k. 7 korona, 100 mm. 80 k. 7.35 korona, 750 mm. 79.3 k. 7.025 korona, 300 mm. 78 k. 7.025 korona, 100 mm. 79 k. 7.15 korona, 100 mm. 79 k. 7.10 korona.

Dunaföldvár: 1150 mm. 78 k. 7.15 korona.

Bánsági: 3800 mm. 80.5 k. 7.30 korona, 900 mm. 79.3 k. 7.30 korona, 100 mm. 79k. 7.30 korona, 1500 mm. 79k. 7.15 korona.

Bácska: 200 mm. 75.3 k. 7.10 korona.

Pancsova: 500 mm. 78.5 k. 7.025 korona.
Rozs: 400 mm. 6.30 korona, 200 mm. 6.27 korona, 350 mm. 5.80 korona, 300 mm. 6.17 korona, 300 mm. 6.17 korona, 200 mm. 6.17 korona, 100 mm. 6.17 korona, 675 mm. 6.15 korona, 200 mm. 6.15 korona, 200 mm. 6.15 korona, 500 mm. 6.10 korona, 100 mm. 6.00 korona.

Árpa: 200 mm. 5.35 korona, 200 mm. 5.22 korona.

Zab: 100 mm. 5.90 korona, 150 mm. 5.80 korona.

Tengeri: 500 mm. 5.72 korona, 300 mm. 5.70 korona.

Tegnap délután eladott:

Q-Becsei: 2250 mm. 77 k. 7.42 korona.

Páder: 5000 mm. 78.8 k. 7.20 korona.

Szeptember hó 19-én este 6 órától szeptember hó 21-én este 6 óráig

	érkezett	elment
buza	105-93 mm.	4330 mm.
rozsa	4223 »	— »
árpa	5721 »	104 »
zab	14273 »	19576 »
tengeri	101 »	— »
repece	15 »	— »
liszt	167 »	25564 »
korpa	— »	3797 »

Délben jegyez: októberi buza 6.88—6.89, áprilisi buza 7.13—14, októberi rozs 6.12—6.13, áprilisi rozs 6.29—6.30, októberi zab 5.67—6.8, áprilisi zab 5.96—5.97, májusi tengeri 5.55—5.53, augusztusi repece 00.—00.

Érték-tőzsde.

Előzősde: Osztrák hitelrészvény 689.—. Magyar hitelrészvény 732.50, Korona járadék —. Leszámitoló bank —. Jelzálog —. Ramamurányi —. Allamvasut 718.70. Déli vasut —. Alpesek —. Városi villamos 329.—. Közuti vasut 328.50.

Zárlat: Osztrák hitelrészvény 689.—. Magyar hitelrészvény 732.75. Korona 98.02. Leszámitoló —. Jelzálogbank —. Ramamurányi —. Allamvasut 718.25. Déli vasut —. Alpesek 317.—. Városi villamos —. Közuti vasut. 628.—.

Szerkesztő postája.

P. J. Baró h. B. E. Boros-Jenő. B. A. Temerin F. J. Csik-Karcsfalva. K. J. Szamos-Ujvár. Sorjegyeiket nem huzták ki.

T. G. Kolozsvár. Ajánlatukra nem reflektálhatunk.
K. Ö. B. Sors egyet nem huzták ki.
B. 88. Sorsjegyeit nem huzták ki.

Laptulajdonos: csiktoplócai Lázár Elemér.

Telefonszámunk: 154.

REGÉNY-CSARNOK.

A határszélről.

Regény.

Írta: Kupcsayné Molnár Julia.

8

Senki sem látta, senki sem hallotta a történetet, csak Vladulescu, az pedig hallgatott, sőt akkor már talált munkát magának, szolgálatába fogadta, hogy csak eszköze legyen, még annál is több: rabszolgája, bolondja. Lásna, én mindent tudok... Tudom azt is, hogy míg többi bűntársait ezekkel jutalmazza a kényesebb munkáért, magát, az igavonót szidalmazza és csúffá teszi. Magának ígért engem, de beleegyezésem nélkül — hogy az mit jelent, tapasztalta. Én se lehetek többé az, ami voltam, mielőtt Vladulescu megbecstelenített, körülbelül egyenlővé tett miniket, azért szövetkezem ellene magával. Akar-e szövetségesül, akar-e feleségül? Természetesen: feltételeket szabok. Most már én is megtanultam: adszá-nesze.

Nicolai Marcsa beszéde alatt mind kisebbre zsugorodott székén. Hol elpirult, hol elsápadt, amint Marcsa könyörtelenül felsorolta bűneit, amint elárulva látta féltett titkát. Osszevont szemöldökkel, összeszorított ajakkal ült ott, míg puha kéz érintette vállát:

— Akar feleségül?

Varázsigé volt e két szó, elszállt rémülete, magához tért, vér tódult fejébe, mohón kapott a kis kéz után, megragadta és elhalmozta csókjaival. Szemében a szenvedély tüze lángolt.

— Hajlandó vagyok-e? Igen, és ezerszer igen, ha még ma lakodalmazunk. Díj! beleegyezésedért garmadába hordom számodra amit szived, szemed kíván, egy életen át engedelmes, hűséges rabszolgád leszek, csak légy az enyém, légy az még ma!

Odacsuszott melléje a pamlagra, átkarolta — reszkette a gyönyörűségtől.

— Es boszum, boszunk? — feszítette karjait Nicolai mellének Marcsa.

Nicolai nagyot sóhajtott. hörgésnek is beillett volna.

— A domnu ellen, az ellen már nem tehetünk semmit. Vasra veretne az első gyanura. Még nem ismered. Lassu mozdulattal, szinte hülye arckifejezéssel huzott kezével nyakán végig.

— Oda juttatna — magyarázta elfuló hangon. Marcsához hajolt és a fülebe sugta: — Veled is röviden végezne. Hagyj békén! Ne kísérs! Boldogok lehetünk együtt bosszu nélkül is, sőt... —

Marcsa egyetlen megvető pillantással mérte végig.

— Én nem félek, nem vagyok gyáva és eszembe sincs föltételeimről lemondani. En tönkre téve akarom látni Vladulescut, erre egy ember alkalmas csak és ez az ember ha érdemes a férfi névre, akkor megteszi ezt értem. Nos Nicolai, férfi vagy te, hogy ilyen sokáig ingadozol? Vagy talán nem vagyok érdemes a szemedben, hogy értem kockáztasd a drága életedet? Akkor úgy látszik eltévesztettem az ajtót: itt valami nadrágba bújított vén asszony lakik.

Büszkén, fölemelt fővel végig nézett a szatirarcu férfin, aztán megvetően elfordult tőle és az ajtónak indult.

Nicolai eléje került és letérdelt.

— Mindent megteszek érted, domna, minden rosszat és minden jót, amint akard, csak parancsolj és maradj itt!

És föltartotta az ujjait, mint aki esküdni akar.

— Ne esküdj nekem! — rivallt rá az asszony. — Allj föl és tedd, amit követelek, én tetteket akarok és nem szavakat.

— Akarod, hogy megöljem Vladulescut? Akarod már holnap, akarod még ma? — felelt elszántan Nicolai és körülnézett, mintha az alkalmas fegyvert keresné.

— Nem cimborám — válaszolt az asszony félig megvetőleg, félig gunyosan, — gyilkosok nem leszünk, elveszteni nem fogjuk magunkat a gazdánkért. Ennél több eszünknek kell lenni, ha neked nincs, lesz talán nekem.

(Folyt. köv.)

Fiókküzetünknel a ház lebontása miatt nagyon olesó árak.

1 legujabb angol homespun női gallér 110 cm. hosszú, remek színekben ... 6.50 frt
 1 nagyon elegáns francia batiszt pongyola 4.50 «
 1 elegáns utcai ruhára való angol zephir, minden hozzávalóval és díszszel... 2.50 «
 Legfinomabb francia battist teljes ruhára, minden hozzávalóval és csipkedíszszel 2.95 «
 Francia delein, remek színek és mintákkal,

egész pongyola vagy ruhára való, hozzávalóval és díszszel (7 m.) ... 4.- frt
 Legfinomabb Cloth, remek színekben, selyem fényű blousra, alsó szoknyára stb. alkalmas, 140 cm. széles, méterenkint ... 70 «
 1 ablakra való csikos tunis-szövet függöny bordó, teget és krém színekben ... 1.50 «
 Gyönyörű mintás csipkefüggönyök, m.-kint -20, -30, -35, -50, ... -60 «

1 legfinomabb cloth vagy cachmir-paplan 2 személyre való, minden színben ... 4.50 frt
 Paplanlepedő finom vászonból... 1.80 «
 1 vég remek Herceg-vászon 30 rőf ... 5.95 «
 1 vég dunna-vászon 30 rőf ... 3.95 «
 1 vég finom chiffon 30 rőf ... 4.75 «
 1 vég lepedő-vászon varrás nélkül ... 7.50 «
 1 vég cérna-kanavász 30 rőf... 3.80 «

Vidékre utánvét mellett lelkiismeretes kiszolgálás.

Pártoljuk a magyar céget!

HERCZEG és HORVÁT

BUDAPEST,

VII., Kerepesi-ut 52. sz. a. Adria-szállóval szemben.

SZINHÁZAK.

Kedd, 190. szeptember 23-án,

M. kir. Operaház.

Bajazzók.

Kezdeté 7 órákor.

Nemzeti színház.

Himfy dalat.

Kezdeté fél 8 órákor.

NÉPSZINHÁZ.

Kossuth Lajos.

Kezdeté 7 órákor.

VIGSZINHÁZ.

Rodostó.

Kezdeté fél 8 órákor.

Magyar színház.

Svibákok.

Kezdeté fél 8 órákor.

URÁNIA.

Nápoly.

Kezdeté fél 8 órákor.

Fővárosi nyári szính.

Az édes leányka.

Kezdeté 7 órákor.

Városligeti szinkör.

A suhanc.

Kezdeté 7 órákor.

A megszűnt **HATSCHKEK MIKSA** cég tulajdonosa: **HATSCHKEK IZIDOR**, látszerész, Budapest, ideiglenes helyisége: IV., Duna-utca 4. sz. (Merkur-palota).

Színházi látesők 4 főtől feljebb. Kötő vadász- és verseny-tűvesők 8 főtől feljebb. Szemüvegek, orrszoftók és lorgonetták 1 főtől feljebb. Légnyommérők 4 főtől felj. Hőmérők 40 krtól felj. Orvosi hőmérők.

MŰSZEMEK (dás vásztekban, nálam minden fajdatom nélkül be is tetetnek.)
 Allat- és bábszemek.
 Jelmez és népviseletű fényképek (színes) nagyválasztékban.
 Fényképező gépek 2 frt 50 krtól feljebb.
 Fényképezési felszerelések olesó árakért.

Bizományi raktár:
 Gummi- és halhólyag-óvszer és női szivacs. Tucatja 1 főtől 10 ftrig. (A legn. titoktartás mellett küldetnek el.)
 Kötő minőségű (valódi párisi) szappan:
 „Savon perfectionné“ drbia 30kr, tucatja 3 40.

Alapított 1800-ban. Alapított 1800-ban.

Első hazai zongoragyár!

HEVESI BALAZS utóda **HARKAI M.**

zongoragyáros, állami iskolák szállítója

ajánlja saját készítményű zongoráit, mely versenyez bármely külföldi zongorákkal.

Budapest, Deák-tér 6. szám.
 (Anker-udvar.)

Milleniumi nagy éremmel, kitűnő jó és szép munkahaladás, jó ízlés, versenyképességért 1893. évi ipar-egyesületi ezüst-éremmel kitüntetve.

Elvállalok minden e szakmába vágó javítást, hangolást és levágást.

Mindenkinek ijesztője a szürke haj.

Számos szer lesz a szürke haj elpálástására hatástalanul elhasználva. Sok kísérlet után végre sikerült **Huszár-féle**
Hajregenerator-ában egy hatásos szert találni, melylyel megszüntül a szürke haj és a szürkület visszanyerhető anélkül, hogy a fejbőr és a fehérműmü bepiszkolódnék. 1 kis üveg 2 kor; nagy üveg 4 kor. 50 fillér.

Kapható Budapesten: Török József gyógyszerésznél Király-utca 12. sz., Dr. Egger Nádor-gyógytárában, Váci-körút 17. sz.

KÁVÉ KÁVÉ

tartós vászonzacskóban
 4 1/2 kiló Cuba kávé frt 7.50
 4 1/2 « Gyöngy kávé « 7.50

Belák István

BUDAPEST,
 VII., Rottenbiller-utca 4. sz. alatt.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próba-csomag s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapnak mindazok, akik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb esoda-orvosság, mely megmentett ezeket, akik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben valamint elvesztett férfi-erőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, akik fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, ahol a megerősödés szükséges, esodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket.
 Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institutnak az alant jelzett címre, ahonnan a csomagot rögtön elküldik.
 Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próba-csomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érte bárhonnan magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem tudja megtudni.
 A levelet így kell címezni:
 State Medical Institute, 75 Elektron Building, Fort Wayne Ind. Amerika.
 A levelek mindig bérmentesítendőek.

BUTOR
 készpénzért vagy részletfizetésre legolcsóbban **FUCHS BODOG-nál** kapható
 Budapest, József-körút 26. szám.
 Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

A legnagyobb világhírű cipő-áruház
 Budapesten
Agulár Dávid
 Erzsébet-körút 6/c szám.

Ingyen féltalp v. sarok v. bármily javítás.
 Ingyen színes vagy feketebőrkenőcs vagy suviv.
 Tartósságáért irásilag jótállók.
 Nem tetszés esetén a cipőt kicserélem vagy a pénzt visszadom.
Női-cipők:
 Zerge, cugos v. fűzős ... 3.-
 Zerge, gombos, kesztyűszár ... 3-30
 Szuro, lakk v. keztyűbőr, fűzős ... 3-60
 Zerge v. színes kereszt-csatall ... 2-20
 Lastin, szivalaku cugos ... 2-60
Férfi-cipők:
 Borjubőr, cugos, sima v. betétes ... 3.-
 Vix-calf, fűző, v. betétes ... 3-20
 Föltűnő elegáns box-calf ... 4.-
 Pincercipő, alacsony sarok ... 1-20
 Szegényeknek uri v. női cugos ... 2-80
 Gyár saját háromemeletes házamban, 80 lakóval, hol több, mint 100 munkást foglalkoztatok. Konkurenciára ki van zárva. Vidéki megrendelésnél olyant küldök, mintia az illető kiválasztotta volna. Árjegyzék több 100 dívtatos ábrával bérmentve és ingyen.

Kávé és tea árak:

1 kiló háztartási ... 1.20 frt
 1 « verseny Portorikó ... 1.30 «
 1 « Portorikó ... 1.50 «
 1 « gyöngy, finom ... 1.50 «
 1 « mokka ... 1.40 «
 1 « mokka, legfinomaab... 1.60 «
 1 « arany Jáva ... 1.40 «
 1 « arany Jáva, legfinomabb... 1.60 «
 1 « Kuba, finom ... 1.70 «
 Különösen ajánlom kitűnő frissen pörkölt kávéimat.
 1 kiló vegyes pörkölt ... 1.40 frt
 1 « finom pörkölt ... 1.60 «
 1 « Kuba, pörkölt... 1.80 «

Kávéhoz esomagolható:
 1/4 kiló Mandarin-tea csász. kev. ... 1.60 frt
 1/8 « Mandarin-tea csász. kev. ... 85 «
 1/4 « háztartási tea ... 1.25 «
 1/8 « háztartási tea ... 65 «
 4 1/2 kilós postaszák megrendelésnél már vidékre is teljesen bérmentve és elvámolva küld

Balogh László kávé- és teakiviteli üzlete
BUDAPESTEN.
 Főüzlet: VII., Rottenbiller-u. 12/a. Fiókküzetek: VI., András-y-ut 36. és VII., Dohány-utca 61.

Óriási pénz-

megtakarítás, ki fehérmű és férfidivat-cikkek szükségletét nálam fedezi.

Fendkívüli mérsékelt árak:
 Férfiing, sima mell ... 1.25, 1.50, 1.75, 2.-
 Férfiing, redős mell ... 1.60, 1.90, 2.-, 2.50
 Színes, batiszt mell ... 1.50
 Erész színes ... 1.75
 Ausónadrág, legjobb köpper ... 80-1.20
 Ujl Szabályozható Ujl ... 1.20-1.50
 Fűing gallérral vagy anélkül ... 1.10
 Férfi- és női divatújdonság.

Allandoan feltűnést keltő nyakkendő-újdonságok tiszta selyemből 50 krajcártól. Intézetű fehérműek és kötények minden kiviteiben legolcsóbban.

ADLER D. ADOLF uri- és nőidivat nagyáruháza
 Budapest, Váci-körút 19/B sz. (Lázár-u. sarok.)
 Vidéki megrendelések különös gondnal eszközöltetnek.

BUTOR

Készletem tülhalmazása miatt eladók hálósorozat, ebédli, darabonként is az elkészítési áron. Reich Mór asztalos mester, Budapest, Dohány-utca 26.

Olcsó, megbizható,

szabómester,

Szűcs Lajos Bpest, Nyár-utca 8., aki 12 forintért jó szövethől és 15 forintért finom szövethől készít egy teljes férfi-öltönyt, felöltőt vagy téli kabátot mérték után, a legújabb divat szerint. Mielőtt ruhát rendel, sziveskedjék saját érdekében mintákat mértékvételi utasítással kérni, melyet rögtön ingyen küld.

Több száz elismerőlevél.

Művészies munka!

Klein Adolf

férfiszabó-üzletében

Budapest, VI., Dassewffy-utca 23. sz.

„Munkácsy“-hoz.

Készít mérték szerint öltönyt vagy felöltőt 15 frittől feljebb gyapjuszövetmaramadékból. — Vidéki megrendelések pontosan teljesítenek. Kivánatra mintákat küldök. Akadémiai szabászat szerint. Több évi tapasztalatomat Neuländer Testvérek és Weiner és Grünbaum cs. és kir. udvari szabóknál szereztem.

Egyházi szerek,

lobogók, képek és könyvek legolcsóbban kaphatók:

Sziits és társánál

Budapesten, IV., Ujvilág-utca 2. sz.

Ajtók, ablakok,

vasredőnyök olcsón eladotnak. Temesváry Géza és Társa. V., Visegrádi-utca 27.

Mindennemű

tanszerek, füzetek, rajztömbök, festékek stb. olcsó áron kaphatók

BARTA LAJOS

papír-, író- és rajzszerszerezkedésében

Budapest, V. ker., Lipótkörút 20. szám.

BUTOROK

uj, valamint csak kevéső használtak, képek, varrógépek, perzsaszőnyegek, 1 fehér gyermek pólyaszekrény, órák, lámpák stb. stb. csodálatosan olcsón vásárolhatók Budapesten, VI., Gyár-utca 2., a Vakok intézetével szemben.

Legjobb árban veszem s forgalmi és régi bélyegeket minden mennyiségben veszek, eszrélek, eladok

PRÜCKLER J. C.

BUDAPEST,

IV., Koronaherceg-utca 3. szám.

Magy. kir. államvasutak igazgatósága.

140362/902. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tételik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha és fehérneműek, botok, nap- és esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon árverés alkalmával azonnali készpénzfizetés mellett elfognak adani.

Kolozsvár állomáson 1902 szept. 19-én d. u. 2 ó.
Miskolc " " " " 25-én d. u. 2 ó.
Budapest nyugati " " " " 29-én d. e. 9 ó.
Budapest, 1902 szeptember hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnyomás nem díjaztatik)

Kávé

4 és fél kiló vételnél, mely több fajta is lehet, elvámolva és bérmentve utánvétellel küld

1 kiló háztartási kávé	frt 1:15	1:20	1:30
1 kiló Cuba kiv. finom kávé	" 1:40	1:60	2:—
1 kiló Mocca-kávé	" 1:40	1:60	2:—
1 kiló Arany Jáva	" 1:40	1:60	2:—
1 kiló igen finom pörkölt kávé	" 1:30	1:60	2:—

Eisele-kávéraktár

BUDAPEST,

Nefelejts-utca 8-ik szám alatt.

Sanid labdacok befecskendezés nélkül!

A legmakacsabb heveny és idült folyásoknál legbiztosabb gyógyszer

férflaknál és nőknél

egyaránt biztos szer. — Egy üveg 100 labdac tartalommal és használati utasítással 6 korona. — Vidékre 6 kor. beküldés mellett bérmentve vagy utánvétellel.

Kapható a

„Magyar király“ gyógyszerertárban
Budapesten, Marokkói-u. 2.

Minden gondot és fáradságot

megtakarítanak a t. butorvevők, ha egyszerűen a régi, elismert hírnevű

Sárkány és Schütz

butorcéghez,

Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körút 12. szám alatt a New-York kávéházzal szemben

fordulnak, a hol is mindenkor dusan felszerelt raktára található a minden fajtájú masszív kivitelű butoroknak a legjutányosabb árakon irásbéli jótállás mellett.

Személyes meggyőződésre kéri fel a t. butorvásárló közönséget

Sárkány és Schütz

butorcég, kárpitosok és díszítők

Budapesten, VII., Erzsébet-körút 12. sz. a New-York kávéházzal szemben.

Box-Calf

borjubőr ma a világ legjobb és legtar-
tosabb bőre, nem kell vízelni, visel-
tében pedig szép és elegáns. Mérték-
nek elegendő a lábunk pa-
pirosan való körülrajzo-
lása. Kizárólag saját
készítmény.
Föltétlen jó
állás.

Arjegyzzék ingyen és bérmentve.

Borjubőr, sima, strapára való 3.20. Borjubőr beté-
tes 3.—. Borjubőr bergstelger, gavallérforma 3.20.
Box-calf, bergstelger, féltűnő elegáns 4.—. Divatos
barna bagaria bergstelger, elegáns 4.—. Lakk,
cugos v. bergstelger 4.—. Női zergo cugos v. lűzős
3.—. Box-calf lűzős 3.50. Barna divatos lűzős
v. gombos 3.50. Lakk, cugos v. lűzős 3.50. Gyermek-
cipők 3 évig 1.—.

Nem tetszőt készséggel kicserélek.

Agulár Ede

Budapest, VII. ker., Kerepesi-ut 22. sz.
Az Uránia-színházzal szemben.

Szabadalmazott

Sport-fénymáz.

Minden lehető szintű fénymáz, mint pl. sárga,
barna, bordeaux, vörös és legfinomabb fajta
fekete fénymáz gyártok. Színes fénymázaim
használásánál ugyanazon eljárás szükséges,
mint a fekete fénymáznál, a dobozba egy csöpp
viz öntendő, kis tiszta kefével a cipő bekenendő
és egy másik tiszta kefével kifényesítendő. En-
nek megtörténte után a cipők ujjának megfelel-
nek. Világos fénymázaim nyers bőröknél is
használhatók és pedig mindig csak ugyanazon
eljárás, mint a fekete fénymáznál.

LUSTIG MIKSA

sport-fénymáz minden színben.

Gyár és raktár: Gyár-utca 43.

62116/1902. szám.

Haszonbérleti hirdetmény.

A magyar vallásalap tulajdonát képező s Pest-Pilis-Solt-Kiskun vár-
megyében Czegléd város határában fekvő «Legelőrésztetek» elnevezés alatt
ismeretes birtok hat részletben, még pedig: az I. számú 602 79/1100,
a II. számú 636 661/1100, a III. számú 747 11/1100, a IV. számú 713
981/1100, az V. számú 929 931/1100 és a VI. számú 456 203/1100
(1100 □-öles) hold kiterjedésben és a versenytárgyalási feltételekben részle-
tezett művelési ágak szerint 1903. évi november hó 1-től 1915. évi október
hó 31-ig terjedő 12 évre az alólirt miniszterium IX. ügyosztályában
(V., Vadász-utca 33.) **1902. évi október hó 22-ik napján délelőtt
2 órakor tartandó zártajánlatu nyilvános verseny utján fog haszonbérbe**
adatni. A bérelni szándékozók a fentkített határnapra azzal hivatnak meg,
hogy egykoronás bélyeggel ellátott és a kellő bánatpénz letételét igazoló pénz-
tári nyugtával felszerelt irásos zárt ajánlataikat az alólirt miniszterium segéd-
hivatalainak főigazgatójánál legkésőbb a versenytárgyalási nap délelőtt 10
órájáig nyújtsák be.

Az ajánlatokban a bérelni szándékoltt birtokrészletért nem holdanként,
hanem egészben felajánlott évi haszonbér számokkal és betűkkel kiírandó és
kijelentendő azokban egyszersmind, hogy ajánlattevő a versenytárgyalási és
bérleti feltételeket ismeri s azoknak magát feltétlenül aláveti. Az ajánlatok
boritéka felső részén feljegyzendő az, hogy az ajánlat mely birtokrészletre
vonatkozik. Elkésve érkezett vagy kellőleg ki nem állított avagy fel nem sze-
relt ajánlatok, valamint utóajánlatok figyelembe vételni nem fognak. A részle-
letes versenytárgyalási és haszonbérleti feltételek a miniszterium segédhiva-
talainak főigazgatójánál és a ceglédi közalapítványi gazd. felügyelőségénél a
hivatalos órák alatt tekinthetők meg.

Budapesten, 1902. évi augusztus hóban.

A vallás- és közoktatásügyi m. k. miniszterium.